

EVROPA PŘÁTELSKÁ K PODNIKÁNÍ
PRIORITY HOSPODÁŘSKÉ KOMORY
ČESKÉ REPUBLIKY
U PŘÍLEŽITOSTI PŘEDSEDNICTVÍ
RADĚ EU

HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

GREEN DEAL

Jsmo si vědomi potřeby reagovat na klimatické změny, Hospodářská komora ČR podporuje globální cíle Pařížské dohody. Na úrovni EU se však musíme vyvarovat: 1) proklamací, které se nezakládají na faktech a datech; 2) přijímání rozhodnutí bez základního kontaktu s podnikatelskou realitou a ohrožující konkurenceschopnost EU. Navíc je zásadní otázka financování Green Deal, protože jeho naplnění bez dostatečných finančních prostředků, technologických inovací a kvalifikovaných lidí půjde jen stěží realizovat.

TAXONOMIE

Taxonomie, neboli pravidla a principy pro usnadnění a podporu udržitelných investic od začátku své účinnosti v lednu 2022 pro první dva environmentální cíle (zmírnění klimatické změny, přizpůsobení klimatické změně) a od ledna 2023 pro zbývající čtyři (udržitelnost vodních a námořních zdrojů, transformace k cirkulární ekonomice, prevence a kontrola znečištění, ochrana a obnovování biodiverzity a ekosystémů), nepochybně změni prostředí pro rozhodování o investicích jak na straně bank a finančních společností, tak též na straně dozorčích a kontrolních orgánů, vykonávajících vůči nim dohled.

Pro transformaci české energetiky směrem k dekarbonizačním cílům je pro ČR klíčová role jádra a zemního plynu, bez nich nejsme jako stát schopni

zaručit energetickou bezpečnost. Víáme, že jádro a plyn je v uniklé předběžné verzi taxonomie akceptováno jako čistý zdroj, nicméně pouze přechodné zařazení jádra do roku 2040, resp. 2045 představuje značnou nejistotu a komplikaci pro energetiku ČR. Stejně tak podmínky stanovené pro plynové technologie jsou z hlediska časových požadavků v případě ČR nesplnitelné.

FIT FOR 55

Důležité bude sledovat hlavně tyto iniciativy s tím, že opatření v jednotlivých regulačních návrzích nesmí diskriminovat či vylučovat jádro a plyn.

■ Revize směrnice

o energetické účinnosti

– neustálý tlak na plnění cíle každoročního snížení o 1,5 % konečné spotřeby

energie, tak jak Komise navrhuje ve směrnici o energetické účinnosti, navíc bez důsledného zohlednění technologických možností a ekonomického vyhodnocení bude pro české firmy znamenat zdvojnásobení nákladů mezi roky 2024–2030 oproti stávajícím odhadům.

■ **Revize směrnice o obnovitelných zdrojích energie**

– podporujeme navýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v ČR, pro postupnou dekarbonizaci hospodářství však bude zásadní (cenová) dostupnost zelené elektřiny, plynů a vodíku. Nesouhlasíme se striktním a explicitním stanovením podílu 50 % zeleného vodíku ve spotřebě vodíku v průmyslu do roku 2030. Rozvoj technologií je na samém začátku, bude třeba také vodík z nízkoemisních zdrojů.

■ **Nařízení o uhlíkovém vyrovnání na hranicích**

– zásadní je koordinace snižování bezplatné alokace povolenek se systémem EU ETS. Prioritou musí být zajištění plné kompatibility s pravidly WTO.

■ **Změna nařízení, které stanovuje emisní normy CO₂ pro osobní automobily a dodávky**

– obecně považujeme další zpřísnění výkonnostních norem CO₂ pro nové osobní automobily a lehká užitková vozidla za uspěchaný a příliš radikální krok k navýšení ambicí, které mohou mít negativní dopad na HDP České republiky.

■ **EU ETS – financování Modernizačního fondu**

– dle revize směrnice o systému obchodování s emisními povolenkami dojde k retroaktivní změně, kdy nebude možné využít prostředky z fondu na žádné fosilní zdroje (dosud jen na pevné fosilní zdroje, nově ani na zemní plyn). Trváme na tom, aby byla pravidla ponechána beze změny minimálně pro stávající část Modernizačního fondu včetně finančních prostředků z tzv. derogačních a solidárních povolenek.

■ **Rezerva tržní stability (MSR)**

– rozhodnutí navrhuje zachovat zdvojnásobené tempo stahování povolenek z oběhu do rezervy tržní stability (MSR) až do roku 2030. Není podloženo analýzou, že navrhované zpřísnění MSR

nepovede k rychlejší trajektorii snižování emisí (při stejných emisích v roce 2030), a tím také k neodůvodněnému dalšímu tlaku na cenu povolenky v EU ETS. Zásadní je upravit výpočet celkového množství povolenek v oběhu pro účely fungování MSR tak, aby zohledňoval povolenky dlouhodobě v držení subjektů mimo EU ETS (finančních investorů/investičních fondů, bank apod.). Na trhu s povolenkami se pohybuje řada subjektů, které nemají s EU ETS nic společného a povolenku využívají jen jako finanční investici. Tyto povolenky však reálně nejsou k dispozici pro subjekty, které emise vypouští a potřebují povolenky nakoupit.

PLYNÁRENSKÝ BALÍČEK

Navržená opatření modifikují stávající pravidla pro trh se zemním plynem a nově stanovují pravidla pro obnovitelné a dekarbonizované plyny, včetně vodíku. Rozvoj budoucí vodíkové infrastruktury

v EU může být zpomalen nově navrhovanými pravidly pro tzv. unbundling a neuplatňováním přeshraničních přepravních tarifů pro vodíkové sítě. Balíček byl zveřejněn v polovině prosince 2021, v současné době ho analyzujeme a pro další verzi informace zpřesníme.

CIRKULÁRNÍ EKONOMIKA

Je obrovskou příležitostí, potenciálním zdrojem příjmů i příležitostí pro zaměstnanost se všemi jejími ekonomickými a sociálními dopady. Rozvoj, rychlost a míra zavedení cirkulární ekonomiky stojí a padá s výzkumem a vývojem v této oblasti. Musí respektovat princip technologické neutrality. I když je přidaná hodnota produktů zásadní, rozvoj oběhového hospodářství nesmí enormně zatěžovat průmysl dalšími náklady.

FARM TO FORK – společné téma pro HK ČR, Agrární komoru a Potravinářskou komoru

V návrzích strategie obsahuje požadavek na snížení živočišné produkce o 20 %, což povede ke zdražení potravin a následně i poskytovaných služeb. V návrzích se objevuje také povinnost o polovinu snížit množství používaných pesticidů a herbicidů, což má dopad na chemický průmysl, ale také na samotné výnosy z ploch. Chybí dopadová studie na zemědělství i potravinářství.

NAŘÍZENÍ O BATERÍCH

Deklarovaným cílem nařízení je zvýšit environmentální udržitelnost baterií po celou dobu jejich životního cyklu. Změny se ale u baterií také dotknou jejich klasifikace, sběrových kvót, možnosti znovupoužití a recyklační účinnosti až po úplný zákaz prodeje nenabíjecích baterií po roce 2030.

UDRŽITELNOST PODNIKÁNÍ

UDRŽITELNÁ SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTÍ A NÁLEŽITÁ PÉČE V DODAVATELSKÝCH ŘETĚZÍCH

Podnikatelé nesmí suplovat práci veřejných orgánů. Kontrolovat a nést zodpovědnost za sociální a environmentální chování svých dodavatelů v celém dodavatelském řetězci je obzvláště pro malé a střední firmy finančně i kapacitně nemožné. EU by měla využívat dostupné nástroje, jako jsou obchodní a investiční dohody s třetími zeměmi, pomocí kterých může vyžadovat od svých partnerů dodržování pravidel, týkajících se environmentálních záležitostí a lidských práv.

PODÁVÁNÍ ZPRÁV O UDRŽITELNOSTI PODNIKŮ

Nové rozšiřování povinnosti vykazovat nefinanční informace bude pro firmy znamenat jen další náročnou administrativu a náklady. Evropská komise by měla firmy, zejména ty malé a střední, motivovat k zodpovědnějšímu chování, ne je strašit novými audity a sankcemi. Pozornost by se měla věnovat propagaci dobrovolných a jednoduchých standardů pro reporting o udržitelnosti a poskytnutí dostatečných nástrojů v podobě konkrétních pokynů pro lepší reporting.

VNITŘNÍ TRH

STRATEGICKÁ OTEVŘENÁ AUTONOMIE

Nová průmyslová strategie se zaměřuje na tzv. strategickou autonomii, což má představovat snížení technologických i průmyslových závislostí na třetích zemích. Nastavení a cíle strategie budou stěžejní pro posílení konkurenceschopnosti průmyslu EU a zvládnutí tzv. dvojí transformace. Pro české firmy je zásadní, aby EU zdůrazňovala otevřenou autonomii, založenou na obchodních vazbách s třetími zeměmi a vyvarovala se protekcionistických opatření maskovaných za budoucí protikrizová opatření. Zároveň si uvědomujeme nutnost snížení strategických závislostí na dodávkách ze třetích zemí a potřebu vytvořit příznivé podmínky pro posilování evropských výrobních kapacit v některých strategických odvětvích (např. polovodiče, baterie). Některé české firmy logicky

přistoupily k přesunu výroby ze třetích zemí do EU, včetně ČR, z důvodu zajištění plynulosti dodávek a s ohledem na zvyšující se náklady spojené s výrobou v Asii. Očekáváme, že tento trend bude ze strany EU, ale ČR, doprovázen pobídkami pro přesun výroby do EU.

NOTIFIKACE SLUŽEB

Přeshraniční poskytování služeb v EU je poměrně běžné a je prováděno stále větším počtem subjektů, zejména v odvětvích stavebnictví a obchodu. Navzdory tomu mnoho poskytovatelů služeb stále čelí překážkám, které jim neumožňují těžit ze srovnatelných obchodních příležitostí dostupných místním firmám a konečným spotřebitelům. HK ČR proto volá po opětovném předložení návrhu tzv. evropské elektronické karty, která měla za cíl usnadnit notifikace služeb. Poskytovatelé služeb by se jednoduše ve svém rodném jazyce museli spojit

s jediným orgánem ve své domovské zemi. Ten by pak ověřil potřebné údaje a předal je hostitelskému členskému státu, který rozhodne, zda žadatel může nabízet služby na jeho území. Evropská elektronická karta má potenciál pro zjednodušení postupů pro přeshraniční spolupráci.

NÁRŮST CEN ENERGIÍ

Potřebujeme pragmatičtější přístup k ochraně podnikatelů v roli odběratelů energií. Podnikatelský sektor potřebuje předvídatelnost a konkurenceschopné ceny energií tak, aby byl schopen realizovat investiční projekty, které často mimo jiné reagují na závazky vyplývající z Green Dealu. Ve Sdělení Evropské komise k řešení nárůstu cen energie je podceňován dopad vyšších cen energií na průmysl a navazující výrobní procesy, protože riziko vysokých cen energií a jimi ovlivněných cen surovin, materiálů a produktů není jen přechodným jevem, ale bude mít pravděpodobně trvalejší charakter.

NARUŠENÍ VNITŘNÍHO TRHU ZPŮSOBENÁ ZAHRA NIČNÍMI SUBVENCEMI

Zahraníční (mimoevropské) firmy, dostávající subvence od své vlády, jsou nekalou konkurencí evropským firmám na vnitřním trhu. Chystaná protipatření

však musí být nastavena tak, aby neprodlužovala dobu zadávání veřejných zakázek, nepřinesla neúměrný nárůst administrativní zátěže domácím firmám a předem neodrazovala zahraniční partnery od spolupráce s místními firmami.

JEDNOTNÁ REGISTRACE K DPH V CELÉ EU

Je potřeba vytvářet nástroje, které usnadní orientaci a praktické fungování na evropském trhu. Příkladem může být zavedení jednotné evropské registrace k DPH, která by v praxi měla znamenat možnost zaregistrovat se v rámci celé EU pouze jednou, pod jedním identifikátorem. To by významně zjednodušilo administrativní podmínky mj. pro elektronický obchod v rámci EU a zejména by to pomohlo malým a středním podnikům.

TRH PRÁCE

STANOVENÍ PŘIMĚŘENÝCH MINIMÁLNÍCH MEZD V EU

Čeští podnikatelé potřebují, aby byl vývoj minimálních mezd předvídatelný. Trh práce se v České republice, kde i po pandemii přetrvává nedostatek pracovní síly, výrazně liší například od situace v zemích na jihu Evropy. Stanovení mezd musí zůstat v rukou členských států a respektovat případné kolektivní dohody firem s odbory.

DOSTUPNÁ PRACOVNÍ SÍLA

V ČR se významně nedostává pracovní síly. Tento trend může s dvojí (zelená a digitální) transformací přibývat na významu. Proto je potřeba zaměřit se na vzdělání, školení a zvyšování kvalifikací včetně rekvalifikací, aby byly v souladu s potřebami trhu práce. Hospodářské

komory jsou klíčovými hráči v odborném vzdělávání a budou usilovat o maximální soulad požadavků na trhu práce. V tomto ohledu rovněž volají po jednodušších pravidlech při zaměstnávání pracovníků ze třetích zemí, kteří by mj. mohli vypomoci s realizací dvojí transformace. Trh práce bude také reagovat na zvyšující se robotizaci a automatizaci.

E-KALKULAČKA PRO VÝPOČET ODMĚNY VYSLANÝCH PRACOVNÍKŮ

Firmy se topí v záplavě nepřehledné evropské legislativy, pokud jde o volný pohyb pracovní síly. Jedním z nástrojů, který by mohl pomoci v orientaci firmám vysílajícím své zaměstnance do zahraničí, je vytvoření evropské „online kalkulačky“ pro výpočet odměny vyslaných pracovníků do jiných členských států EU. Kalkulačka by usnadnila mobilitu v rámci EU a soulad s pravidly směrnice o vysílání pracovníků..

SJEDNOCENÁ PRAVIDLA PRO ŘEMESLNÉ PROFESÉ

Podporujeme sjednocení požadavků na řemeslné profese s cílem usnadnit mobilitu řemeslníků v rámci EU. Efektivní řešení nedostatku kvalifikovaných a kvalitních řemeslníků v EU je potřeba zahájit již v jednotné školské sféře s podporou zaměstnavatelů a zaměstnavatelských svazů. Ze strany EU požadujeme podporu rozvoje řemeslných profesí a vedení dialogu se zástupci cechů, které pociťují radikální nedostatek odborných pracovníků ve svých oborech. Uvedené se týká kvalifikovaných osob, ať už působí jako zaměstnanci nebo OSVČ.

DIGITALIZACE

DATA GOVERNANCE ACT

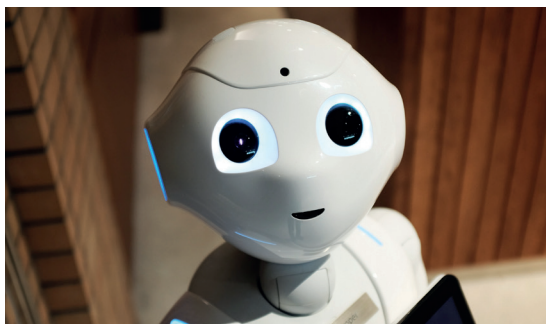
Podporujeme iniciativy ke sdílení dat mezi veřejným a soukromým sektorem i mezi jednotlivými odvětvími za splnění podmínek ochrany soukromí, jednání se o údaje osobního charakteru, a to jak v rámci EU, tak i ve vztahu ke třetím zemím. Data získaná veřejným sektorem by měla být volně přístupná pro inovační aktivity firem, sdílení dat soukromých subjektů by však mělo fungovat na bázi dobrovolnosti.

UMĚLÁ INTELIGENCE

Rozvoj umělé inteligence sebou přináší obrovský potenciál pro podnikání, proto je zásadní stanovit právní rámec, který bude podporou, nikoli brzdou inovací v tomto odvětví. Potřebujeme pravidla, která zjednoduší vývoj, provoz a volný pohyb AI služeb a produktů nejen na vnitřním trhu EU, ale i spolupráci s technicky vyspělými partnery ze třetích zemí. Zároveň však považujeme za nutné důkladně vymezit odpovědnostní rámec.

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST

V rámci kybernetické bezpečnosti je potřeba vyzdvihnout několik oblastí, na které by z našeho pohledu měl být kladen adekvátní důraz, jako je osvěta a strategická komunikace v oblasti kybernetické bezpečnosti. Je potřeba zvýšit znalosti a dovednosti u zaměstnanců veřejné správy a lidí ve služebním poměru. Dále je se třeba zaměřit na vzdělávání v kybernetické a informační bezpečnosti na základních a středních školách, zavést nástroje pro řízení, správu a monitorování kyberbezpečnosti a vytvořit

podpůrné finanční programy pro zvýšení kybernetické bezpečnosti veřejných institucí.

AKT O DIGITÁLNÍCH SLUŽBÁCH (DSA)

Jedná se o klíčový návrh, který přizpůsobuje pravidla směrnice o elektronickém obchodu současné realitě online obchodování. V tomto kontextu je nutné, aby rámec upravující digitální služby zajistil rovné a spravedlivé podmínky pro fungování akterů v digitálním prostředí, podpořil inovační příležitosti a umožnil malým a středním podnikům využívat potenciál růstu v digitálním prostředí, ať již prostřednictvím platformem nebo jakoukoli jinou formou. HK ČR zastává názor, že co je nezákonné mimo internet, by mělo být nezákonné i online. Souhlasí s postojem Rady, že by měla být pravidla koncipována asymetricky, což znamená, že větší zprostředkovatelské služby s významným společenským dopadem by podléhaly přísnějším pravidlům. Požadujeme, aby v návrhu byla udržena zásada země původu, která usnadňuje přeshraniční poskytování digitálních služeb, přičemž podporujeme odstraňování nelegálního zboží a obsahu online.

ZDRAVOTNICTVÍ

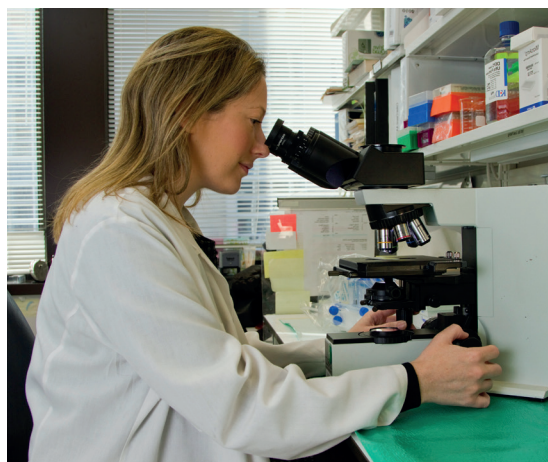
FARMACEUTICKÁ STRATEGIE PRO EVROPU

Považujeme za klíčové finalizovat řadu legislativních i nelegislativních návrhů v oblasti léčivých prostředků, EU i národní státy deklarují priority v podpoře farmaceutického průmyslu (např. Farmaceutická strategie pro Evropu, Evropská průmyslová strategie apod). Farmaceutickou výrobu považujeme i z pohledu vládní podpory doposud zanechované téma. Podpora farmaceutické výroby

v členských zemích EU přinese dlouhodobě vyšší pozitivní dopad na HDP, následné ekonomické sektory, zaměstnanost s vyšší přidanou hodnotou atd. Je nutno podporovat vznik a rozvoj vědeckých pracovišť, podpořit nejen rozvoj výzkumu, vývoje a výroby onkologických léků.

EVROPSKÝ PLÁN BOJE PROTI RAKOVINĚ

V pilíři zaměřeném na onkologii je nutné zvážit jeho otevření pro zdravotnický průmysl – investiční projekty (stavba budov, kde by probíhala výroba onkologických preparátů, nákup výrobních linek), výzkumné projekty (aplikovaný výzkum + industriální vývoj nových či inovovaných molekul pro léčbu onkologických onemocnění). Současně je nutno zvyšovat odolnost EU v oblasti výroby a zásobování léčivými přípravky evropské pacienty prostřednictvím lepší konkurenceschopnosti dodavatelských řetězců a udržitelnosti lékového trhu.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

OBCHODNÍ DOHODY A JEJICH IMPLEMENTACE

Pro otevřenou proexportně orientovanou ekonomiku, jako je ČR, je potřeba prosazovat, aby cílem evropské obchodní politiky bylo postupné otevírání mezinárodních trhů pro evropské zboží, služby, investice a veřejné zakázky, a odstraňování neodůvodněných obchodních překážek ve třetích zemích. Podporujeme pokračující rozšiřování obchodních dohod EU (Indie, Indonésie, Austrálie, Nový Zéland, Chile), ratifikace (EU-Mexiko) a jejich následné provádění. Je potřeba lobovat za udržení úzkých

vztahů mezi EU a Spojeným královstvím a zároveň zajistit integritu jednotného trhu a vyhnout se obchodním fikcím o budoucích regulačních odchylkách. Při implementaci obchodních dohod je třeba dbát, aby firmy, zejména MSP mohly uchopit veškeré příležitosti, které

jim dohody nabízejí. Evropa by měla mít dostatečné nástroje, které zajistí rovné podmínky hospodářské soutěže na celém světě. Obchodní dohody rovněž považujeme za vhodnější nástroj pro dodržování lidských a environmentálních práv ve třetích zemích, než je např. navrhovaná iniciativa náležitě péče, která tuto odpovědnost přenáší ze státních institucí na podnikatele.

REFORMA SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE (WTO)

Efektivní a na pravidlech založený mnohostranný obchodní systém je zásadní pro fungování mezinárodního obchodu, do kterého jsou zapojeny firmy po celém světě. Proto nutně potřebujeme reformu WTO, aktivně podporovanou členskými státy EU i unijními institucemi, která by vedla k obnovení fungování WTO v plném rozsahu.

www.komora.cz/eu

Hospodářská komora České republiky

Florentinum (recepce A) · Na Florenci 2116/15 · 110 00 Praha 1